

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

ДОПУЩЕНО до захисту
Завідувач кафедри, д.т.н., проф.
_____ О.В. Чепелюк
«__» _____ 20__ р.

**ДИТЯЧА ГЕНДЕНО-НЕЙТРАЛЬНА МОДА: ОСНОВНІ
ЗАСАДИ ТА КОНЦЕПЦІЇ
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
022 Дизайн**

Виконавець:
Студент групи 6ДЗ

_____ Маленко А.С.
(ПІБ)

Керівник:
к.т.н., доцент

_____ Якимчук О.В.
(ПІБ)

Консультанти з розділів:

Основний розділ
к.т.н., доцент

_____ Якимчук О.В.
(ПІБ)

Нормоконтроль
ст. викл.

_____ Сандік О.П.
(ПІБ)

**ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ**

**Кваліфікаційна робота магістра
(пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи)**

МАГІСТР

(освітній ступінь)

**на тему: Дитяча гендено-нейтральна мода: основні
засади та концепції**

Виконала: студент 2 курсу, групи 6ДЗ
спеціальності

022 "Дизайн"

(шифр і назва спеціальності)

Маленко А.С.

(прізвище та ініціали)

Керівник к.т.н., доцент Якимчук О.В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент Закора О. В.

(прізвище та ініціали)

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет інформаційних технологій та дизайну

Кафедра Дизайну

Освітній ступінь Магістр

Спеціальність 022 Дизайн

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри дизайну

О.В. Чепелюк

“ ___ ” _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

Маленко Анастасії Сергіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Дитяча гендерно-нейтральна мода: основні засади та концепції

керівник роботи к.т.н., доцент Якимчук О.В.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від “ ___ ” _____ 20__ року

№ _____

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Маленко А.С. Дитяча гендено-нейтральна мода: основні засади та концепції – Рукопис.

Робота на здобуття освітнього ступеню магістра за спеціальністю 022 – Дизайн. Херсонський національний технічний університет. Херсон, 2020.

Дана дипломна робота базується на дослідженні концепцій створення гендерно-нейтрального дитячого одягу. Досліджено формування гендерно-нейтральної дитячої моди як феномену у світі fashion-індустрії її характеристик, складових та переваг. Проведений аналіз історичних та культурологічних аспектів дає можливість зрозуміти певні підстави формування дитячого гендерно-нейтрального одягу у сучасному світі.

Використання базових знань в галузі гендерних досліджень наштовхнуло на виявлення певних критеріїв оцінки жіночності та мужності, що в подальшому вивело до відмови від певних аспектів їх проявлення в одязі. Завдяки цьому у роботі сформувався певні вимоги, за якими в подальшому було розроблено колекцію гендерно-нейтрального одягу для дітей.

Ключові слова: гендерно-нейтральна мода, формування маскулінних та фемінних образів, гендерно-нейтральні образи.

АННОТАЦИЯ

Маленко А.С. Детская гендено-нейтральна мода: основные принципы и концепции – Рукопись.

Работа на соискание образовательной степени магистра по специальности 022 – Дизайн. Херсонский национальный технический университет. Херсон, 2020.

В дипломной работе исследованы концепции гендерно-нейтральной детской одежды. Рассмотрено формирование этого направления как феномена в мире fashion- индустрии. Благодаря проведённому анализу исторических и

культурологических аспектов было выявлено задатки формирования детской гендерно-нейтральной одежды в современном мире.

Использование базовых знаний в отрасли гендерных исследований помогло определить критерии оценки женственности и мужества, что в дальнейшем вывело к отказу от определённых аспектов их проявления в одежде. Благодаря этому в работе сформировались определённые требования, за которыми в дальнейшем была разработана коллекция гендерно-нейтральной одежды для детей.

Ключевые слова: гендерно-нейтральная мода, формирования маскулинных и феминных образов, гендерно-нейтральные образы.

ABSTRACT

Malenko A.S. Children's gender-neutral fashion: basic principles and concepts – Manuscript.

The thesis for a Master's degree in Speciality 022 – Design. Kherson National Technical University. Kherson, 2020.

This thesis is based on the study of conceptions of gender-neutral children's clothes creation. There is studied the formation of gender-neutral children's fashion as a phenomenon in the world of the fashion industry, its characteristics, components and advantages. The analysis of historical and culturological aspects makes it possible to understand certain grounds for the formation of children's gender-neutral clothes in the modern world.

The use of basic knowledge in the field of gender research directed onto the identification of certain criteria for the assessment of femininity and masculinity, which in the sequel led to the rejection of certain aspects of their manifestation in clothes. Due to this, certain requirements were formed in the thesis, according to which a collection of gender-neutral clothes for children was further developed.

Key words: gender-neutral fashion, formation of masculine and feminine images, gender-neutral images.

ЗМІСТ

ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1. ІСТОРИКО - ДЕФІНІЦІЙНЕ ОБРУНТУВАННЯ ПРЕДМЕТНОГО ПОЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	13
1.1. Феномен дитячої гендерно-нейтральної моди	13
1.2. Визначення основних дефініцій предметного поля дослідження	16
1.3. Історико - культурологічні передумови дитячої гендерно - нейтральної моди	18
1.3.1. Гендерний аспект в дитячій моді XVIII століття.....	19
1.3.2. Знаково-гендерна система дитячого костюма XIX століття.	20
1.3.3. Гендерна динаміка дитячої моди XX століття.....	23
1.3.4. Сучасні тенденції fashion-індустрії в контексті It - технологій	29
Висновки	34
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ ДИТЯЧОЇ ГЕНДЕРНО НЕЙТРАЛЬНОЇ МОДИ ЗА КОНЦЕПТУАЛЬНИМ ВЕКТОРОМ.....	36
2.1. Концептуальне формування гендерних стереотипів через призму дитячого костюму	36
2.1.1. Передумови формування фемінних образів в костюмі.....	39
2.1.2. Формування маскулінних образів чоловічого гардероба через призму соціального виховання.....	43
2.2. Формування гендерно-нейтральних образів засобами костюма.....	45
Висновки	48
РОЗДІЛ 3. ДИЗАЙН ПРОЕКТ ДИТЯЧОЇ ГЕНДЕРНО НЕЙТРАЛЬНОЇ КОЛЕКЦІЇ	49
3.1. Концептуально – ескізне вирішення колекції.....	49
3.2. Конфекціон основних моделей колекції.....	53
3.3. Розробка моделей конструкцій основних моделей колекцій	57
3.4. Технологічна проробка колекцій	60
Висновки	63
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	64

Додаток А	67
Додаток Б	68
Додаток В	70
Додаток Г	71
Додаток Д	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75

ВСТУП

З дитинства людина починає формувати у собі особистість, яка створюється під впливом культурних та естетичних аспектів середовища. Поєднання цих двох факторів закладене в моду, яка надалі підтримує людину у його виборі пошуку індивідуальності. Костюм, як тонка та складно організована структура формує важливу частину матеріальних речей людини. Він є багатофункціональним об'єктом, який знаходиться у зв'язку із усім предметним середовищем життя людини, із нею та культурними, соціальними і економічними аспектами. Костюм є динамічним елементом, що часто змінюється під впливом модних критеріїв.

Актуальність теми. Враховуючи нестабільні коливання економіки, що призводить до збільшення цін на сировину та у підсумку тягне за собою збільшення вартості готового продукту, можна стверджувати, що введення на ринок гендерно-нейтрального одягу є вигідним та практичним рішенням. Споживач, в особі батьків, отримує із цього практичну та матеріальну вигоду, що береже сімейний бюджет від додаткових витрат на одяг для дітей різної статі. Малюки ростуть дуже швидко, тому часто не встигають зношувати одяг. В такому випадку, речі можна залишити для молодших дітей навіть якщо вони різні за статтю. Використання такого підходу впливає на екологічні проблеми, які базуються на великій кількості одягу, що викидається за непотрібністю.

Не менш важливим є те, що деякі батьки бажають привити дитині свободу вибору, а це на пряму залежить від одягу. Тому, гендерно-нейтральний одяг для дітей спроможний дати свободу вибору та направити на формування незалежної особистості, що виходить із встановлених стереотипних обмежень. Такі універсальні речі можуть надати дітям можливість бути креативними в своїх модних образах. З цього формується незалежність, виховується гарний смак з дитинства і дає дітям можливість самовиражатися розширюючи свої межі. Також моделі гендерно-нейтрального одягу дають найважливішу

перевагу – зручність. Завдяки їх всебічності, навіть з мінімальним гардеробом дитина завжди матиме зручний одяг.

Мета і завдання дослідження. Мета роботи полягає у дослідженні та виявленні аспектів появи гендерно-нейтральної моди для дітей та системно-комплексного вивчення історичних засад розвитку даного напрямку, розвиток концептуальних рішень та формування колекції дитячого одягу у гендерно-нейтральному аспекті.

Для досягнення поставленої мети у роботі сформульовано та вирішено такі завдання:

- проаналізовано історичні витоки, що були передумовою зародження феномену дитячої гендерно-нейтральної моди;
- визначено основні засади гендерно-нейтрального напрямку в одязі, що вплинули на загальні дефініції в дитячому одязі;
- досліджено формування чоловічих та жіночих образів, їх особливості та вплив на дитячу моду;
- виявлено аспекти формування гендерно-нейтральних образів;
- сформовано концептуально-ескізне вирішення колекції дитячого одягу;
- розроблено конструкції моделей та виконано їх у матеріалі.

Об'єктом дослідження є дитячий костюм у моді.

Предмет дослідження – основні засади та концепції дитячої гендерно-нейтральної моди.

Методи дослідження. Наукові дослідження базувалися на загальних теоретичних методах дослідження, таких як історичний метод, аналіз та синтез, аналогія та індукція.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у виявленні концепцій, що підтримують ідеї створення дитячого одягу у гендерно-нейтральному контексті.

На базі раніше проведених досліджень фемінності та маскулиності виявлено певні закономірності гендерних стереотипів, що використовуються у

костюмі. Таким чином, було виведено теоретичне обґрунтування створення гендерно-нейтральних образів, що формуються завдяки одягу, які раніше не розглядалися у такому аспекті.

Під час дослідження було виявлено, що гендерно-нейтральний одяг для дітей у більшій мірі схиляється до ахроматичної кольорової гамми. Це дало підстави запропонувати використання хроматичних відтінків, а саме впровадити яскраві кольори матеріалів для проектування гендерно-нейтральних колекцій дитячого одягу.

Гендерно-нейтральний дитячий одяг підпорядковується відмові від декоративного оздоблення, а також використання певних яскравих елементів характерних тій чи іншій статі. Таким чином, було введено нейтральні декоративні елементи, що виконують не тільки оздоблювальну функцію, а також підкреслюють цілісність костюмів колекції.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані для подальших досліджень у темах зв'язаних з гендером, гендерно-нейтральними дослідженнями образів у моді, як базові дослідження при проектуванні дитячого гендерно-нейтрального одягу. Також, дане дослідження має практичне застосування у дизайні одягу.

Публікації. Основні положення та результати дослідження були представлені у вигляді тез та статей у таких конференціях:

II Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції молодих вчених та студентів «Сучасні інформаційні системи та технології» (ХНТУ, Херсон 2019 рік);

Міжнародна Карпатська Школа (зимова сесія) «Освіта для сталого розвитку – ефективне співробітництво на місцевому рівні» (м. Косів, Івано-Франківської області 2020 рік);

Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Інноваційні технології розвитку у сфері харчових виробництв, готельно-ресторанного бізнесу, економіки та підприємництва: наукові пошуки молоді» (ХДУХТ, Харків 2020 рік);

Міжнародна наукова конференція «Міжгалузеві диспути: динаміка та розвиток сучасних наукових досліджень» (МЦНД, Вінниця 2020 рік);

VI Міжнародна науково-практична конференція «Екологія мистецтва: дискурс ракурсів» (ХНТУ, Херсон 2020 рік);

Міжнародна науково-практична Інтернет - конференція молодих вчених та студентів «Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості» (ХНУ, Хмельницький 2020 рік);

IV Міжнародна науково-практична конференція «THE WORLD OF SCIENCE AND INNOVATION» (Лондон, Великобританія 2020 рік);

VII Всеукраїнська науково-практична заочна конференція молодих учених і студентів «Науково-практичні розробки молодих учених в хімічній, харчовій та парфумерно-косметичній галузях промисловості» (ХНТУ, Херсон 2020 рік);

IV Міжнародна науково-практична конференція «FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE MODERN WORLD» (Бостон, США 2020 рік);

III Міжнародна науково-практична конференція «SCIENCE AND EDUCATION: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS» (Кіото, Японія 2020 рік).

Структура дипломної роботи складається із вступу, трьох розділів з висновками, загальних висновків по роботі, бібліографії (60 позицій) та додатків. Загальний обсяг роботи складає 80 сторінок. Обсяг основного розділу 48 сторінок.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

На основі проведених досліджень встановлено, що формування дитячої моди відбулося відносно нещодавно. Приблизно двісті років тому дітей одягали як маленьких копій дорослих. Такий одяг не був призначений для дітей, тим самим шкодив та заважав правильному розвитку їх тіла. Подібний підхід спирається на менталітет та певні міркування того часу. Поступово формується усвідомлення того, що дитячий одяг повинен утворюватись за іншими критеріями ніж дорослий.

Формування гендерно-нейтрального дитячого одягу розширює межі вибору, створюючи шлях до свободи вираження індивідуальності. Саме діти потребують можливостей проявити себе. Це яскраво виражається у їх поведінці під час дорослішання. Таким чином, мода підтримує їх прагнення до експериментів зі своїми образами та дає свободу вибору.

Перед дизайнерами дитячого одягу насамперед стоїть важлива задача, що полягає у турботі за свою цільову аудиторію. Дати можливість підкреслити вподобання підростаючого покоління та розширити шляхи можливостей вираження свого я.

Історично сформовано, що дитяча мода формувалася на базі дорослого костюму та поступово видозмінювалась за конструктивними та естетичними складовими. Але зв'язок між дитячою та дорослою модою існує і до тепер.

Створений образ, що характеризує людину, базується на стандартних стереотипних аспектах фемінності та маскулінності. Вони формуються в першу чергу на прикладах з життя, які дитина отримує за час свого дорослішання. Доросла людина може самостійно формувати свій зовнішній вигляд в залежності від обраного образу, тоді як дитині нав'язують певні образні характеристики батьки та суспільство.

Одяг виступає в якості знакової системи, що акцентує на мужності чи жіночності образів. Таким чином, люди часто використовують його як невербальний засіб комунікації та донесення опоненту певної інформації.

Створення гендерно-нейтральної колекції базувалося на отриманих теоретичних даних, головним аспектом яких стає зняття з конструкцій одягу маркерів фемінності та маскулінності. Спираючись на створене концептуальне рішення можна побачити певні критерії, яким відповідає створена колекція.

Кольорове рішення колекції сформувалося завдяки певним протиставленням, які прийняті у світі для дитячого гендерно-нейтрального одягу. Вони виявляються у використанні сірих відтінків, як нейтральних кольорів. Таким чином на протиположності ахроматичним відтінкам було використано яскраві барвисті кольори.

Підбір матеріалів відбувався в залежності від створених ескізних рішень, що базувалися на практичному аспекті. При проектуванні моделей конструкцій було приділено увагу певним віковим особливостям обраної групи дітей. Визначено геометричні форми, побудовано силуети дитячого одягу за пропорціями фігури. Встановлені аспекти утилітарності та економічності колекції, її пряме призначення.